

Załącznik

do Zarządzenie Nr 6/POKL/11 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa z dnia 1 kwietnia 2011r. w sprawie wprowadzenia „Procedur postępowania w realizacji projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2011 roku współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

**w realizacji projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2011r.
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.**

I.**Informacje ogólne**

1. Niniejsze procedury określają zasady postępowania oraz stosowania dokumentów projektowych przez pracowników zaangażowanych w realizację projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2011r.
2. Projekt systemowy pod nazwą „Aktywna rodzina” Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa z siedzibą w Fijewie 73, 14-260 Lubawa w 2010r. stanowi jego czwartą edycję w ramach Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
3. Biuro projektu znajduje się w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa, ul. 19-Stycznia, tel.:89 645 30 30/89 645 31 31.
4. Ilekroć w procedurach jest mowa o:
  - a) **Beneficjencie** – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa,
  - b) **Beneficjencie Ostatecznym** – należy przez to rozumieć uczestnika projektu,
  - c) **Projekcie** – należy przez to rozumieć projekt systemowy „ Aktywna rodzina”,
  - d) **EFS** – należy przez to rozumieć Europejski Fundusz Społeczny,
  - e) **UE** – należy przez to rozumieć Unia Europejska,
  - f) **Instrumenty aktywnej integracji** (aktywizacji zawodowej i społecznej) - należy przez to rozumieć formy wsparcia o charakterze aktywizacyjnym mające doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy, do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanym przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
  - g) **PAL** - należy przez to rozumieć Program Aktywności Lokalnej.

II.

**Zasady postępowania przez pracowników socjalnych w zakresie realizacji
kontraktów socjalnych, programu aktywności lokalnej.**

1. Beneficjentem Ostatecznym (uczestnikiem) projektu może być osoba spełniająca warunki:
  - 1) korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej,
  - 2) wiek aktywności zawodowej (15-64 lata),

- 3) niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
2. Założenie teczki Beneficjenta Ostatecznego przez pracownika socjalnego rejonu opiekuńczego zgodnie z załącznikiem nr 1 do procedur.
  3. Przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rejonu opiekuńczego pełnego wywiadu środowiskowego.
  4. Przygotowanie w porozumieniu z Koordynatorem Projektu kontraktu socjalnego/umowy indywidualnej z działaniami przewidzianymi w projekcie systemowym:
    - przedstawienie propozycji kontraktu socjalnego/umowy indywidualnej wraz z planem wydatków do akceptacji Kierownikowi Ośrodka,
    - przekazanie kontraktu socjalnego/umowy indywidualnej wraz z planem wydatków do zatwierdzenia Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa,
    - podpisanie przez Beneficjenta Ostatecznego projektu zaakceptowanego przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa kontraktu socjalnego/umowy indywidualnej wraz z planem wydatków.
  5. Realizacja kontraktu socjalnego (w tym wnioskowanie świadczeń finansowych) oraz programu aktywności lokalnej.
  6. Bieżące monitorowanie udziału Beneficjenta Ostatecznego w zaplanowanych w kontrakcie socjalnym/umowie indywidualnej formach wsparcia oraz dokonywanie okresowej (raz na kwartał) oraz końcowej (po zakończeniu wszystkich działań) oceny realizacji kontraktu socjalnego/umowy indywidualnej i składanie do Koordynatora Projektu oraz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.
  7. W przypadku rezygnacji Beneficjenta Ostatecznego z udziału w projekcie pracownik socjalny zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania o tym w formie pisemnej, Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa oraz Koordynatora Projektu.

III.

Wskazówki dla pracowników socjalnych dotyczące nazewnictwa stosowanego w kontraktach socjalnych, programie aktywności lokalnej.

1. Cel główny projektu:

Zaktywizowanie i podniesienie umiejętności społecznych u 28 kobiet i 5 mężczyzn z terenu Gminy Lubawa w 2011r. zwiększających szanse na integrację społeczno-zawodową, w tym na wejście lub powrót na rynek pracy poprzez aktywne formy integracji.

2. Cele szczegółowe:

- Przeciwdziałanie stereotypowemu podejściu do roli kobiet i mężczyzn w 2011r. poprzez wzrost wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn u 28 kobiet i 5 mężczyzn,
- Wzmocnienie umiejętności osobistych u 28 kobiet i 5 mężczyzn w 2011r.,
- Przygotowanie na wejście lub powrót na rynek pracy 28 kobiet i 5 mężczyzn w 2011r.,

- Wzmocnienie umiejętności społecznych u 28 kobiet i 5 mężczyzn w 2011r.,
- Wzrost upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej w 2011r.

3. Rezultaty twarde:

- Objęcie 22 kobiet wsparciem w ramach Kontraktu Socjalnego,
- Objęcie 6 kobiet i 5 mężczyzn wsparciem w ramach Programu Aktywności Lokalnej,
- Ukończenie przez 28 kobiet i 5 mężczyzn projektu –potwierdzone wydaniem certyfikatu,

4. Rezultaty miękkie:

- Wzrost u 28 kobiet i 5 mężczyzn wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn,
  - Zwiększenie u 28 kobiet i 5 mężczyzn odpowiedzialności i obowiązkowości,
  - Poprawa u 28 kobiet i 5 mężczyzn poziomu samooceny i samopoczucia,
  - Zwiększenie u 22 kobiet umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
  - Zwiększenie u 22 kobiet umiejętności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
  - Nabycie przez 28 kobiet i 5 mężczyzn umiejętności sporządzania dokumentów aplikacyjnych m.in.: CV, listu motywacyjnego,
  - Nabycie przez 28 kobiet i 5 mężczyzn umiejętności poruszania się po rynku pracy (wzrost wiedzy na temat lokalnego rynku pracy),
  - Nabycie lub podniesienie u 28 kobiet i 5 mężczyzn umiejętności komunikacyjnych (kontakty interpersonalne),
  - Nabycie lub podniesienie u 28 kobiet i 5 mężczyzn umiejętności pracy w zespole i pracy indywidualnej,
  - Zwiększenie u 28 kobiet i 5 mężczyzn motywacji i aspiracji zawodowych i społecznych,
  - Wzrost u 28 kobiet i 5 mężczyzn zaufania we własne możliwości,
  - Przełamanie u 28 kobiet i 5 mężczyzn poczucia bezradności i zwiększenia motywacji do działania oraz zmiany swojej postawy z biernej na aktywną,
  - Zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego do upowszechniania instrumentów aktywnej integracji i pracy socjalnej.
5. W przypadku, kiedy w kontrakcie socjalnym, programie aktywności lokalnej realizowane są cele nie związane ze wskazanymi w projekcie systemowym, to pracownik socjalny formułuje je w sposób zgodny z dotychczasowymi wytycznymi. Należy jednak pamiętać o stosowaniu sformułowań typu: wzrost, zwiększenie, spadek, zmniejszenie.
6. W ramach realizacji projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2011r. zastosowane zostaną dwa narzędzia: KONTRAKT SOCJALNY, którymi będzie objętych 22 kobiet, podzielone na dwie grupy: „I” i „II” (bezrobotne, nieaktywne zawodowo, pracujące i ich rodziny w których występują problemy wykluczenia społecznego, dysfunkcje związane z niezaradnością życiową, niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą i prowadzeniem gospodarstwa domowego, korzystające z pomocy społecznej) oraz PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ (PAL), którym objętych będzie 11 osób- grupa „III” (młodzież gimnazjalna powyżej 15 lat, z rodzin wielodzietnych, niepełnych i pełnych – zagrożonych

wykluczeniem społecznym, dotkniętych problemami społecznymi: bezrobociem, niepełnosprawnością, niezaradnością życiową, problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, korzystających z pomocy społecznej).

7. Formy wsparcia dla Beneficjentów Ostatecznych projektu:

1) GRUPA „I” i „II” – 22 kobiety, biorące udział w projekcie w ramach Kontraktów Socjalnych:

- a) INSTRUMENT AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – uczestnictwo w Klubie Integracji Społecznej, w którym prowadzony będzie program reintegracji społecznej i zawodowej:

L.p.	Działania Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektu / kontraktu socjalnego	Działania pracownika socjalnego
1/	<p>Udział w formach wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trening interpersonalny warsztaty (12 godz. x 2gr.) - wsparcie grupowe, • Warsztaty aktywizacji zawodowej (12 godz. x 2 gr.) – wsparcie grupowe, • Poradnictwo psychologiczne (2 godz./osoba, rodzina) – wsparcie indywidualne, <p>Doskonalenie umiejętności społecznych, osobistych; wychowawczych; pełnienia ról społecznych; zarządzania czasem, umiejętności asertywnych; komunikacyjnych i motywacyjnych; umiejętności poruszania się po rynku pracy i opracowywania dokumentów aplikacyjnych; nabycia wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn oraz indywidualne spotkania z psychologiem.</p>	<p>-informowanie o instrumencie aktywizacji zawodowej,</p> <p>- skierowanie do uczestnictwa w KIS,</p> <p>-wnioskowanie i przyznanie wsparcia o charakterze aktywizacyjnym (zasilek -zgodnie z ustawą o pomocy społecznej)</p> <p>-świadczanie pracy socjalnej (mającej na celu pomoc osobom i rodzinom w rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi),</p> <p>- monitoring (pilotowanie podjętych działań przez rodzinę, osobę, systematyczna ocena efektów działań, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, badanie efektów),</p> <p>-ocena okresowa (IX/2011r. i XII/2011r.) oraz końcowa (XII/2011r.) z realizacji form wsparcia w ramach instrumentu, kontraktu socjalnego.</p>

b) INSTRUMENT AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ:

L.p.	Działania Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektu / kontraktu socjalnego	Działania pracownika socjalnego
2/	<p>Udział w formie wsparcia z zakresu instrumentu aktywizacji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodzinny (1 rodzina: 2 godz./tydz.; 8 godz./m-c ; 48 godz. w projekcie). 	<p>-informowanie o instrumencie aktywizacji społecznej,</p> <p>-skierowanie i sfinansowanie uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w formie wsparcia z zakresu instrumentu aktywizacji społecznej – organizacja i finansowanie usług wsparcia ze strony asystenta rodzinnego,</p> <p>-świadczanie pracy socjalnej,</p> <p>-współpraca z asystentem rodzinnym i rodziną przy tworzeniu Diagnozy Rodziny, Ramowego Planu Pracy asystenta,</p>

		<p>-comiesięczna współpraca przy sporządzaniu Kwestionariusza Indywidualnego Treningu Kompetencji i Umiejętności Społecznych zawierającego informację ze zrealizowanych miesięcznych działań i aktualizację Ramowego Planu Pracy w rodzinach uczestników/uczestniczek Projektu,</p> <p>-monitoring uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w korzystaniu z instrumentu aktywizacji społecznej,</p> <p>-ocena okresowa (IX/2011r. i XII/2011r). oraz końcowa (XII/2011r.) z realizacji form wsparcia w ramach instrumentu, kontraktu socjalnego.</p>
--	--	--

c) DZIAŁANIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM:

L.p.	Działania Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektu / kontraktu socjalnego	Działania pracownika socjalnego
3/	<p>Udział w przewidzianych działaniach integracyjno-aktywizacyjnych m.in.:</p> <p>1) Piknik Animacyjny o charakterze integracyjno-aktywizacyjnym,</p> <p>2) Wyjazd integracyjno - aktywizacyjny.</p>	<p>-informowanie Beneficjenta Ostatecznego o planowanych działaniach,</p> <p>-skierowanie i sfinansowanie uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w działaniach integracyjno-aktywizacyjnych,</p> <p>-świadczanie pracy socjalnej,</p> <p>-monitoring uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w planowanych działaniach,</p> <p>-ocena okresowa (IX/2011r. i XII/2011r). oraz końcowa (XII/2011r.) z realizacji form wsparcia, kontraktu socjalnego.</p>

2) GRUPA „III” – 11 osób (6 kobiet i 5 mężczyzn) - biorących udział w projekcie w ramach Programu Aktywności Lokalnej:

- a) INSTRUMENT AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – uczestnictwo w Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej, w którym prowadzony będzie program reintegracji społecznej i zawodowej:

L.p.	Działania Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektu / program aktywności lokalnej	Działania pracownika socjalnego
1/	<p>Udział w formach wsparcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty interpersonalne (15 godz.) - wsparcie grupowe, • Warsztaty aktywizacji zawodowej (15 godz.) - wsparcie grupowe, • Poradnictwo psychologiczne (2h/osoba, rodzina) – wsparcie indywidualne, • Poradnictwo zawodowe (33 godz./grupa; 3 godz./osoba) – wsparcie indywidualne, • Warsztaty wolontarystyczne (15 godz.) -wsparcie grupowe, • Warsztaty równości szans kobiet i mężczyzn (8 godz.) –wsparcie grupowe. <p>Doskonalenie umiejętności osobistych; społecznych; przygotowujących na wejście na rynek pracy m.in.: poruszania się po rynku pracy i opracowywania dokumentów aplikacyjnych; nabycia wiedzy dotyczącej stereotypowego podejścia do roli kobiet i mężczyzn oraz indywidualne spotkania z psychologiem i doradcą zawodowym.</p>	<p>-informowanie o instrumencie aktywizacji zawodowej,</p> <p>-skierowanie do uczestnictwa w MKIS,</p> <p>-świadczanie pracy socjalnej (mająca na celu pomoc osobom i rodzinom w rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych; wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi),</p> <p>-monitoring (pilotowanie podjętych działań przez rodzinę, osobę, systematyczna ocena efektów działań, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, badanie efektów),</p> <p>-ocena okresowa (VIII/2011r. i XI/2011r.) oraz końcowa (XI/2010r.) z realizacji form wsparcia w ramach instrumentu, kontraktu socjalnego.</p>

b) DZIAŁANIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM:

L.p.	Działania Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektu / program aktywności lokalnej	Działania pracownika socjalnego
3/	<p>Udział w przewidzianych działaniach integracyjno-aktywizacyjnych m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Piknik Animacyjny o charakterze integracyjno-aktywizacyjnym, 2) Wyjazd integracyjno - aktywizacyjny. 	<p>-informowanie Beneficjenta Ostatecznego o planowanych działaniach,</p> <p>-skierowanie i sfinansowanie uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w działaniach integracyjno-aktywizacyjnych,</p> <p>-świadczanie pracy socjalnej,</p> <p>-monitoring uczestnictwa Beneficjenta Ostatecznego w planowanych działaniach,</p> <p>-ocena okresowa (VIII/2011r. i XI/2011r.) oraz końcowa (XI/2011r.) z realizacji form wsparcia, kontraktu socjalnego.</p>

8. Grupowe i indywidualne formy wsparcia: warsztaty, poradnictwo realizowane będą bezpośrednio przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa w siedzibie:
  - a) Klubu Integracji Społecznej w Mortągach - dla grupy I i II,
  - b) Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej w Grabowie-Wałdykach - dla grupy III.
9. Wsparcie w postaci asystenta rodzinnego będzie realizowane w domach Beneficjentek Ostatecznych z grupy I i II.
10. Okres zastosowania i realizacji form wsparcia z zakresu aktywnej integracji w ramach:
  - a) kontraktów socjalnych będzie trwał od dnia 1 czerwca 2011r. do 30 listopada 2011r.
  - b) programu aktywności lokalnej będzie trwał od dnia 1 maja 2011r. do 31 października 2011r.
11. Terminy poszczególnych działań należy planować zgodnie z załączonym do niniejszych procedur harmonogramem.
12. Koszt i dobór form wsparcia z zakresu instrumentu aktywnej integracji, a także wysokość świadczeń pieniężnych w ramach kontraktów socjalnych muszą być konsultowane z Koordynatorem Działu Pomocy Środowiskowej oraz Koordynatorem projektu.
13. Przy stosowaniu procedur postępowania w realizacji projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina” w 2011r. obowiązują dokumenty, stanowiące załączniki do niniejszego dokumentu:
  - 1) Zał. nr 1- Wykaz indywidualnych dokumentów Beneficjenta Ostatecznego projektu systemowego pn. „Aktywna rodzina”,
  - 2) Zał. nr 2- Kwestionariusz kontraktu socjalnego określający sposób współdziałania między osobą/rodziną a pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej (część I A i II A),
  - 3) Zał. nr 3- Kwestionariusz kontraktu socjalnego określający sposób współdziałania między osobą a pracownikiem socjalnym w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej, lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (część I B i II B),
  - 4) Zał. nr 4 – Kwestionariusz Umowy indywidualnej, w ramach programu aktywności lokalnej,
  - 5) Zał. nr 5- Plan wydatków, określający koszty realizacji form wsparcia dla Beneficjenta Ostatecznego projektu „Aktywna rodzina” w 2011r. biorącego udział w projekcie w ramach kontraktu socjalnego,
  - 6) Zał. nr 6- Plan wydatków, określający koszty realizacji form wsparcia dla Beneficjenta Ostatecznego projektu „Aktywna rodzina” w 2011r. biorącego udział w projekcie w ramach programu aktywności lokalnej,
  - 7) Zał. nr 7- Wzór decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie pieniężne (zasitek celowy),
  - 8) Zał. nr 7a - Wzór decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie pieniężne (zasitek celowy specjalny),
  - 9) Zał. nr 8 - Ocena okresowa (kwartalna) zastosowanych w projekcie „Aktywna rodzina” w 2011r. FORM WSPARCIA (w tym instrumentów aktywnej integracji) - pod kątem ich racjonalności i efektywności oraz udziału Beneficjenta Ostatecznego projektu w zaplanowanych FORMACH WSPARCIA – w ramach KONTRAKTU SOCJALNEGO.

- 10) Zał. nr 9 - Ocena okresowa (kwartalna) zastosowanych w projekcie „Aktywna rodzina” w 2011r. FORM WSPARCIA (w tym instrumentów aktywnej integracji) - pod kątem ich racjonalności i efektywności oraz udziału Beneficjenta Ostatecznego projektu w zaplanowanych FORMACH WSPARCIA – w ramach PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ.
- 11) Zał. nr 10 - Ocena końcowa zastosowanych w projekcie „Aktywna rodzina” w 2011r. FORM WSPARCIA (w tym instrumentów aktywnej integracji) - pod kątem ich racjonalności i efektywności oraz udziału Beneficjenta Ostatecznego projektu w zaplanowanych FORMACH WSPARCIA – w ramach KONTRAKTU SOCJALNEGO.
- 12) Zał. nr 11- Ocena końcowa zastosowanych w projekcie „Aktywna rodzina” w 2011r. FORM WSPARCIA (w tym instrumentów aktywnej integracji) - pod kątem ich racjonalności i efektywności oraz udziału Beneficjenta Ostatecznego projektu w zaplanowanych FORMACH WSPARCIA – w ramach PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ.
- 13) Zał. nr 12- Harmonogram realizacji form wsparcia dla Beneficjenta Ostatecznego w projekcie „Aktywna rodzina” w 2011r.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
Gminy Lubawa

/-/ Adam Roznerski